

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД
У БЕОГРАДУ
Одељење за ратне
злочине
Кж1 По2 1/18
01.06.2018. године
Београд

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, Одељење за ратне злочине, у већу састављеном од судија: Синише Важића, председника већа, др Миодрага Мајића, Омера Хациомеровића, Наде Хаци Перић и Драгана Ћесаровића, чланова већа, уз учешће вишег саветника Росанде Џевердановић Савковић, као записничара, у кривичном поступку против **окр. Драгана Бајића и др.**, због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ у вези члана 22 КЗ СРЈ, одлучујући о жалби Тужиоца за ратне злочине, изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине К. По2 бр. 6/17 од 25.12.2017. године, у седници већа одржаној дана 01.06.2018. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ жалба Тужиоца за ратне злочине, па се **УКИДА** пресуда Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине К. По2 бр. 6/17 од 25.12.2017. године, и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине К. По2 бр. 6/17 од 25.12.2017. године, окр. Драган Бајић и окр. Марко Пауковић, на основу одредбе члана 423 став 1 тачка 2 ЗКП, ослобођени су од оптужбе да су извршили кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ у саизвршилаштву у вези члана 22 КЗ СРЈ, те је, на основу одредбе члана 265 став 1 ЗКП, у вези члана 261 ЗКП, одлучено да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Против напред наведене пресуде, благовремено је жалбу изјавио Тужилац за ратне злочине, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и битне повреде одредаба кривичног поступка, са предлогом да другостепени суд, сходно члану 455 став 1 тачка 3 ЗКП, ову жалбу усвоји, те првостепену пресуду укине и предмет врати на поновно суђење, или да, након одржаног претреса пред другостепеним судом, преиначи првостепену пресуду, тако што ће оптужене огласити кривим за кривично дело за које су оптужени и казнити их по закону.

Одговоре на жалбу Тужиоца за ратне злочине поднели су бранилац окр. Драгана

Бајића, адв. Драгош Цукавац и бранилац окр. Марка Пауковића, адв. Смиљана Стојиљковић.

Поднеском Ктж бр. 1/18 од 06.02.2018. године, Тужилаштво за ратне злочине изјаснило се да се, сходно члану 455 став 1 тачка 3 ЗКП, усвоји жалба тужиоца, те првостепена пресуда укине и предмет врати на поновно суђење или да се, након одржаног претреса пред другостепеним судом, преначи првостепена пресуда, тако што ће се окривљени огласити кривим за кривично дело за које су оптужени и казнити по закону.

Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине, одржао је седницу већа, у смислу одредбе члана 447 ЗКП, у присуству заменика Тужиоца за ратне злочине, Душана Кнежевића, браниоца окр. Драгана Бајића, адв. Драгоша Цукавца и браниоца окр. Марка Пауковића, адв. Смиљане Стојиљковић, као и окр. Драгана Бајића, на којој је размотрио списе предмета, првостепену пресуду и изјављену жалбу, одговоре на жалбу, предлог Тужиоца за ратне злочине из поднеска Ктж бр. 1/18 од 06.02.2018. године, објашњења која су на седници већа дали заменик Тужиоца за ратне злочине и браниоци, поводом поднете жалбе и поднетих одговора на жалбу, па је, испитавши првостепену пресуду у оквиру основа, дела и правца побијања који су истакнути у жалби, сходно одредби члана 451 став 1 ЗКП, нашао:

- жалба Тужиоца за ратне злочине је основана.

Према одени већа Апелационог суда у Београду, Одељење за ратне злочине, првостепена пресуда садржи недостатке који представљају битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438 став 2 тачка 2 ЗКП, на коју се основано указује изјављеном жалбом, с обзиром да у образложењу пресуде нису дати јасни разлози за закључак суда да нема поузданих доказа да су оптужени Бајић Драган и Марко Пауковић извршили кривично дело ратни злочин против цивилног становништва у саизвршилаштву из члана 142 став 1 КЗ СРЈ у вези члана 22 КЗ СРЈ.

Наиме, првостепени суд цени исказе сведока [REDACTED] [REDACTED] наводећи делове њихових исказа који су, према ставу суда, међусобно контрадикторни, нелогични, уз изношење оцене да су сви наводи сведока само инднције и да наведени сведоци немају непосредна сазнања о убиству цивила, односно нису лично видели ко их је убио, него су чули о томе приче од сведока који су наводно препознали оптужене по гласу и стасу, као и по аутомобилу којим су долазили пре критичног догађаја у њихово село.

Међутим, према оцени већа Апелационог суда у Београду, Одељење за ратне злочине, а на шта се основано указује изјављеном жалбом Тужиоца за ратне злочине, садржина исказа наведених сведока, коју првостепени суд анализира, не поткрепљује закључак првостепеног суда о постојању нелогичности, контрадикторности и непоузданости у истима.

Првостепени суд, на страници 50 образложења, врши анализу и оцену исказа испитаних сведока, али дата анализа, према налажењу већа овог суда, није комплетна, те је изостала јасна и довољна аргументација суда да те исказе не прихвати.

Наиме, првостепени суд цени да је необично да критични догађај на идентичан начин описују сведоци [REDACTED] који наводе да су препознали оптужене Бајић Драгана и Пауковић Марка, по изгледу и гласу, без обзира што је 10.10.1992. године, када се одиграо догађај, било невреме, падала је киша као из кабла, био је мрак, јер се све то дешавало у вечерњим часовима октобра 1992. године.

Међутим, основано се изнети разлози и аргументација првостепеног суда оспорава жалбеним наводима Тужиоца за ратне злочине, с обзиром да је нејасно зашто би било необично да сведоци један критични догађај на идентичан начин описују, а у ситуацији када наведени сведоци посматрају исти тренутак, односно излазак окривљених Марка Пауковића и Драгана Бајића из возила црвени "Голф", и када окривљене познају од раније, односно пре критичног догађаја. У том смислу, првостепени суд као аргументацију наводи да је, када се одиграо догађај, било невреме, падала је киша као из кабла и да је био мрак, међутим и ако су сами сведоци навели да је критичном приликом већ пао мрак, с тим што је сведок [REDACTED] навео и да је ту ноћ лила киша, да је севало и грмело, самим тим се не може дефинитивно искључити могућност да сведоци нису могли да виде, односно препознају окривљене.

Такође, првостепени суд, као аргументацију за свој закључак да је исказ сведока Бехар Есме животно нелогичан и за суд неуверљив, истиче да сведок наводи да су оптужени држали батерију у рукама, па да их је тако препознала, међутим, чињеница да и ако су држали батерију, она је била уперена у лице сведока, а не у лице оптужених да би их сведоци могли препознати. И оваква аргументација изнета од стране првостепеног суда основано се оспорава жалбеним наводима Тужиоца за ратне злочине, с обзиром да сведок [REDACTED] у свом исказу није навела да јој је критичном приликом батерија била уперена у лице, већ је навела да је видела Марка Пауковића и Драгана Бајића, када су изашли из аутомобила, јер су имали упаљену батерију.

У погледу околности да ли су сведоци критичном приликом видели окривљене, основано се у изјављеној жалби Тужиоца за ратне злочине истиче да првостепени суд, на страни 48 образложења, наводи да није прихватио одбрану оптужених Бајића и Пауковића у делу у којем су навели да октобра месеца 1992. године нису долазили у село Камичак, јер сви испитани сведоци, како мештани, тако и сведоци који су са окривљенима били у истој јединици, њихови саборци [REDACTED] и [REDACTED] тврде да су их видели у том временском периоду како у селу, тако и у команди полиције у месту Томина. С обзиром на овакво образложење првостепеног суда, односно изнете разлоге зашто не прихвата наведени део одбране окривљених, поставља се сасвим логично питање зашто не верује напред наведеним сведоцима, такође мештанима, да су окривљене видели и критичне вечери 10.10.1992. године, а разлози којима се првостепени суд руководио приликом извођења закључка, о чему је напред било речи, су нејасни.

Даље, приликом анализе и оцене исказа сведока [REDACTED] и [REDACTED] првостепени суд налази да су се ови сведоци различито изјашњавали у погледу околности везане за место где су затекли мртвог [REDACTED], те наводи да је сведок [REDACTED] изјавио да је преко веранде изашао на степенице и на дну степеница на подесту видео да [REDACTED] лежи у крви, а да је сведок [REDACTED] навео да је ујутру

отишао до куће [REDACTED] и видео је на улазу мртвог [REDACTED] који је лежао на степеницама, а испод њега је била крв, док сведок [REDACTED] наводи да је сутрадан видео убијеног [REDACTED] који је лежао трбухом окренут према степеницама, а испод њега је била локва крви.

Међутим, према оцени већа Апелационог суда у Београду, Одељење за ратне злочине, на шта се основано указује и у жалби Тужиоца за ратне злочине, нејасно је, из оваквих навода и образложења првостепеног суда, у чему се огледају разлике у исказима наведених сведока, а поготово о којим битним разликама се у конкретном случају ради.

Првостепени суд такође, на страници 50 пресуде, анализира исказ сведока [REDACTED] те наводи да је овај сведок, када је испитан дана 20.12.2001. године пред Кантоналним судом у Бихаћу, навео на записнику да сигурно зна да су убиства ових цивила починили Марко Пауковић и [REDACTED], те да нико није могао бити сем њих двојице, а на записнику пред Кантоналним тужилаштвом у Бихаћу, када је испитан дана 13.02.2007. године, наводи да су ова лица побили војни полицајци Драган Бајић и Марко Пауковић, да је сигуран у то и да се добро сећа гласова ових лица, а да не зна ко је [REDACTED].

Према оцени већа овог суда, чињеница је да је у записнику о испитивању сведока [REDACTED] пред Кантоналним судом у Бихаћу у предмету К1 7/01-RZ од 20.12.2001. године, наведено да је видео да су убијене [REDACTED] његова жена [REDACTED] и [REDACTED] и да сигурно зна да су то починили Марко Пауковић и [REDACTED], док је у исказу датом пред Унско-Санским кантоном Бихаћ Кантоналног тужилаштва у предмету КТ-98/01-РЗ дана 13.02.2007. године, сведок навео да је сигуран да су жене и дете побили војни полицајци Драган Бајић и Марко Пауковић. Међутим, првостепени суд у свом образложењу само наводи да је овај сведок, на записнику пред Кантоналним тужилаштвом у Бихаћу, када је испитан дана 13.02.2007. године, навео да су ова лица побили војни полицајци Драган Бајић и Марко Пауковић, да је сигуран у то и да се добро сећа гласова ових лица, а да не зна ко је [REDACTED], без детаљније и комплетније анализе наведеног исказа сведока [REDACTED] од 13.02.2007. године, када је исти категорички тврдио да су убиства цивила починили Марко Пауковић и Драган Бајић, а да је име [REDACTED] погрешно уписано, јер тог човека он не познаје, нити га је икада познавао, те изношења разлога који су суд руководили при оцени веродостојности исказа овог сведока.

Такође, првостепени суд цени и део исказа сведока [REDACTED] где помиње само једну собу, у којој је он био сакривен критичном приликом, док је у записнику о увиђају наведено да се ради о две собе у кући [REDACTED] те да је осим тога нелогично да сведок [REDACTED] седи три сата у соби у мраку, а да је у кухињи, у истој кући, убијено више женских особа, међу њима и његова супруга [REDACTED], и да он за та три сата не изађе да види да ли је нека од ових жена жива, а нелогично је и то да лица која су убила ове женске особе испуљају толико метака, а да не улазе у другу собу у кући у којој су убијене ове жене и дете и да не проверавају да ли у кући има још лица.

Међутим, према оцени већа овог суда, околности које се односе на број

просторија у кући [REDACTED], временски период који је сведок [REDACTED] провео у соби након убиства цивила, као и питање зашто лица која су убила цивиле не улазе и у другу собу у кући и не проверавају да ли има још некога, нису таквог значаја и квалитета да би оправдали закључак првостепеног суда да се ради о нелогичностима које доводе у сумњу исказ сведока.

Наиме, сведок [REDACTED] у свом исказу је јасно навео да су у кући код [REDACTED] у кухињи биле [REDACTED], која је имала 12 година и [REDACTED] да је он сео на кауч који се налазио испод прозора, као и да су, када су чули да се ауто враћа ка [REDACTED] кући, жене повикале да се он склони, да их не би дирали зато што је мушкарац, јер су у кући осим њега биле све жене, због чега је он ушао у собу која се налазила поред баште и сео на кауч, што несумњиво значи да се ради о две просторије о којима сведок говори и што се не може окарактерисати као супротно наведеном записнику о увиђају.

Осим тога, према налажењу већа овог суда не може се говорити о нелогичности понашања сведока [REDACTED] након убиства жена и девојчице, односно не изласку овог сведока из собе одмах након извршеног убиства, с обзиром на природу критичног догађаја који је сам за себе стресан и потпуно је животно логично да овакав догађај доведе до описаног понашања сведока. Наиме, сведок [REDACTED] у свом исказу је навео да пошто је био у страху, остао је да седи непомичан на каучу и када је чуо звук аута, остао је да седи ту где је седео јер није смео да изађе напоље, а када је дошао себи устао је и отворио врата собе, што све несумњиво указује на посебно психичко стање сведока који је био у инстинктивном страху за свој живот, па се у том смислу мора ценити и његов навод из исказа да је у соби непомичан на каучу остао да седи још сигурно три сата, јер у тако животно стресним ситуацијама осећај за време може бити релативан.

Закључити да је исказ једног сведока нелогичан само због тога што исти евентуално није добро избројао број просторија у кући, нити водио рачуна о времену које је провео у суседној просторији слушајући како неко пуца на тамо присутне, ишчекујући да сваког тренутка та лица могу дођу и по њега, према оцени већа овог суда не може представљати закључивање које доводи у питање логичност и веродостојност исказа сведока.

Затим, ценећи исказ сведока [REDACTED] првостепени суд у образложењу, на страни 50, наводи да је овај сведок у свом исказу од 13.02.2007. године навео да су сутрадан, када је вршен увиђај 11.10.1992. године, полицајци у судија имали камеру и снимали унутрашњост куће где су затечена убијена лица, те да је он запазио доста крви по зидовима у просторијама где су лежала убијена лица, док у записнику о увиђају који је сачинио истражни судија [REDACTED] нигде није евидентирано да је увиђај сниман камером, те није наведено да има било какве крви по зидовима просторије у којој су убијена лица. Међутим, првостепени суд на страницама 14 и 15 пресуде интерпретира исказе сведока [REDACTED] и то пред Унско-Санским кантоном Бихаћ, Кантоналног тужилаштва у предмету КТ-98/01-РЗ од 13.02.2007. године и пред Кантоналним судом у Бихаћу у предмету К1 7/01-RZ од 20.12.2001. године, али у истима се не наводи да је овај сведок изјавио да је он запазио доста крви по зидовима у просторији где су лежала убијена лица, што образложење првостепеног суда чини међусобно контрадикторним.

Ценећи исказ сведока ██████████ првостепени суд анализира само делове исказа овог сведока који се односе на околности пре и након критичног догађаја, односно убиства цивила, пропуштајући да анализира и цени његов део исказа који се односи на сам критични догађај поводом којег је навео да је, недуго од уласка у собу, зачуо галаму и изговорене речи: "Отварај усташку вам мајку, храните банду у шуми", да се зачула страшна пуцњава из аутоматског оружја из правда кухиње где су се налазиле жене, те да је пре саме пуцњаве зачуо гласове жена и чуо је глас ██████████ која је тим лицима запомагала речима: "Немојте ми детета убити", на шта су њих двојица одговорили "нећемо"; али се након тих речи зачуо прасак из аутоматског оружја и препознао је глас своје супруге ██████████ која је изговорила: "Ај мајко", након чега није чуо никакве јауке, нити било који други знак живота тих жена ни детета, уз истицање да се добро сећа гласова лица која су побила недужне жене и дете и сигуран је да су то били и да су то учинили војни полицајци Драган Бајић и Марко Пауковић, при чему је такође истакао у свом исказу да је Марка Пауковића и Драгана Бајића добро упознао у време када је почео рат и да је са њима комуницирао. Овакво поступање првостепеног суда, према оцени већа Апелационог суда у Београду, Одељење за ратне злочине не представља суштинску анализу изведеног доказа нити јасне и аргументоване разлоге за закључак о веродостојности истога.

Такође, основано се у изјављеној жалби Тужиоца за ратне злочине указује на образложење првостепеног суда на страни 49 пресуде, у којем се наводи да у записнику о увиђају истражног судије Окружног суда у Кључу Кри.бр. 83/92 од 11.10.1992. године стоји да нису пронађени никакви меци, нити чауре, нити су пронађени трагови крви по зидовима, а потом се ова околност увезује са делом исказа ██████████, која је навела да се критичном приликом чула пуцњава као да "врве" меци, па се потом наводи да се ради о муницији са дуплим пуњењем, коју су користили муслимани тзв. сингапурски меци, како је истакао стручни саветник проф. др Зоран Станковић, коју муницију није имала српска војска. Међутим, у образложењу првостепене пресуде, од 38. до 45. странице, суд интерпретира исказ судског вештака проф.др Бранимира Александрића са главном претреса дана 22.11.2017. године, те питања и мишљења стручног саветника проф.др Зорана Станковића, специјалисте судске медицине и патологије, али у наведеном делу образложења се уопште не наводи околност која се односи на тзв. сингапурске метке, што напред наведено образложење првостепеног суда са 49. странице чини нејасним.

Осим наведеног, првостепени суд се позива на записник о увиђају истражног судије Основног суда у Кључу Кри.бр.83/92 од 11.10.1992. године, потписаног од стране истражног судије ██████████, који је присуствовао наведеном увиђају, те наведени записник о увиђају суд користи приликом анализе и оцене осталих изведених доказа, односно исказа испитаних сведока. Међутим, како увиђај представља доказну радњу, односно доказ, а суд је дужан да сваки доказ оцени савесно и појединачно и у вези са осталим доказима, па имајући у виду садржину предметног записника о увиђају у којем је наведено да се убиство догодило 10.10.1992. године, у кући ██████████ к.бр. 62 у селу Камичак (окривљенима је стављено на терет убиство цивила у кући ██████████), да су ствари уредно свака на свом месту у просторијама куће, да су простирке на патосима уредне, да нема никаквих трагова предмета који би упућивали

на извршиоце, и да нису пронађени никакви меци, нити чауре, нити су пронађени трагови крви по зидовима, као и садржину исказа испитаних сведока, па и изјашњења судског вештака проф.др Бранимира Александрића на главном претресу дана 22.11.2017. године, који је на питање стручног саветника, да ли је увиђајна екипа, која је вршила увиђај на лицу места у кући где су пронађени лешеви, извршила квалитетно са судско-медицинске тачке гледишта увиђај уколико је у записнику констатовано да у кући нема оштећења зидова и ствари, исти одговорио да сигурно није урађено квалитетно и добро, то је било неопходно све ове контрадикторности разјаснити, чиме би се чињенично стање у конкретном случају тачно и потпуно утврдило.

Имајући у виду све наведено, веће Апелационог суда у Београду, Одељење за ратне злочине, указује на обавезу суда да на одговарајући начин образложи како је и на који начин утврдио све релевантне чињенице, уз изношење садржајне и суштинске анализе, те оцене сваког доказа по његовој унутрашњој вредности и узајамној вези са другим доказима или утврђеним чињеницама, односно образложење пресуде мора да садржи одређено и потпуно изношење које чињенице и из којих разлога суд узима као доказане или недоказане, дајући при томе нарочито оцену веродостојности противречних доказа, јер једино такво образложење омогућава контролу логичког процеса помоћу којег је суд дошао до одлуке и испитивања да ли су закључци суда саобразни закону и логици.

С обзиром на изнето, Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине, налази да је, због битне повреде одредаба кривичног поступка, првостепену пресуду нужно укинути и вратити је првостепеном суду на поновно суђење, из ког разлога је жалбу Тужиоца за ратне злочине усвојио.

У поновном поступку првостепени суд ће отклонити битну повреду одредаба кривичног поступка на коју је указано овим решењем, те имати у виду примедбе изнете у истом, а након поуздано утврђених одлучних чињеница од значаја за правилно пресуђење у овој кривично-правној ствари, свестраном анализом свих изведених доказа, цењених, како појединачно, тако и у њиховој међусобној повезаности, донети правилну и закону засновану одлуку, за коју ће дати довољне, јасне, аргументоване и непротивречне разлоге.

Са изнетих разлога, Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине је, на основу одредбе члана 458 став 1 ЗКП, донео одлуку као у изреци решења.

Записничар-саветник
Росанда Цевердановић Савковић,с.р.

Председник већа-судија
Синиша Важић,с.р.

100

